

3. STROKOVNO SREČANJE SEKCIJE ZA ZGODOVINO FARMACIJE PO POTI MARIBORSKEGA LEKARNARJA FRANCA MINAŘIKA

3. strokovno srečanje članov Sekcije za zgodovino farmacije Slovenskega farmacevtskega društva je bilo 18. oktobra 2018 v Mariboru. Poimenovali smo ga: »Po poti mariborskega lekarnarja Franca Minařika«.

Tako izpolnjujemo naš cilj, da postopno evidentiramo in obiščemo medicinsko-farmacevtske muzejske zbirke. Magister Dermota je organiziral ogled Pokrajinskega muzeja Maribor pod vodstvom kustosinje ga. Varlove, ki je izpostavila Minařikovo zbirko oziroma lekarno ter nas seznanila s pomenom zbiranja in predaje predmetov ustreznim ustanovam. Posebej se je zahvalila mag. Dermoti za dolgoletno sodelovanje z muzejem pri zbiranju lekarniškega pohištva in posodja. Magister Dermota je tudi najbolj zaslužen, da je Zdravniško društvo iz Maribora zagotovilo odkritje spominske plošče mr. Franca Minařika leta 2018 na zgradbi, v kateri je bila Minařikova lekarna. Na predvečer odkritja spominske plošče je mag. Dermota lastnoročno očistil in pobarval del fasade, na katero so pritrdili spominsko ploščo.

V zahvalo mu je magistra Breda Kosirnik poklonila kopijo knjižice »Črtice iz zgodovine kranjske farmacije« avtorja mr. F. Minařika, ki jo je našla v zasebnem arhivu potomcev družine mr. B. Lavičke, marca 2018.

Knjižica na 97 straneh popisuje zgodovino farmacije Dežele kranjske, od samostanskih lekarn, prvih deželnih lekarn, o nadzoru v lekarnah, navaja splošna poročila starejših ljubljanskih lekarn, lekarniških davkih, finančni položaj lekarnarjev, življenjepisne beležke o ljubljanskih lekarnarjih 17. stol., opis in popis vseh ljubljanskih lekarnarjev tega stoletja, o nastanku kranjskega lekarniškega reda itd. Črtice so izhajale v Apotekarskem vjestniku v Zagrebu med leti 1930 in 1935. Avtorju je tiskarna naredila posebni odtis v katerem so združeni vsi članki. Koliko je bilo izvodov posebnega odtisa se ne ve. Enega je s posvetilom avtor poklonil prijatelju mr. B. Lavički.

Ob predaji knjižice je citirala razmišljanja:

Dr. mr. Hrvoje Tartalja: Lekarništvo se je pojavljalo v zgodovini kot dejavnost in pozneje kot samostojen poklic samo v razmerah civilizacijskega razvoja. Obstoj kake lekarne v času in prostoru je hkrati dokaz za kulturni razvoj kakega kraja ali mesta. Tudi lekarništvo je namreč samo del človekovega razvoja, njegove tehnike, znanosti in kulture. (vir: Od staroslovanskega vraštva do sodobnega zdravlila)

Mr. Minařik: Noben narod ni kulturen, če se ne zanima za svoj lastni razvoj in razvoj svoje kulturne zgodovine, tudi noben poklic, nobena stroka ne predstavlja kulture, če se ne zanima za svoj lastni razvoj.

V popoldanskem času smo si ogledali spominsko ploščo mr. F. Minařiku.

Spominska ploščo - mr. Franc Minařik

Udeleženci 3. strokovnega srečanja Sekcije za zgodovino farmacije v Pokrajinskem muzeju v Mariboru

Ob tej priliki je kolega Slavko Rataj povedal anekdoto, ki jo je napisal mr. Štefan Predin v svojem delu *Mariborski lekarnarji skozi stoletja, Mariborske lekarne 1994*, na strani 69 piše :

» Leta 1815 se je lastnik lekarne (Pri črnem orlu) zopet menjal. Bil je to Franc Ksaver Welkhammer, poročen pa je bil s hčerko Hartnaglovih, ki so bili tedaj imoviti mariborski meščani in lastniki sosednje hiše, ki meji na Lekarniško ulico. Še danes Hartnaglovo hišo povezuje obok z lekarniško hišo. Na Hartnaglove še danes spominja spominska plošča vzdana na steni njihove hiše v Lekarniški ulici.

Welkhammer pa je že leta 1818 umrl in lekarna je prišla v last njegove tašče Terezije, o kateri je Minařik napisal zanimivo zgodbico. Ko je Minařik dal leta 1929 lekarniške prostore prepleskati – tedaj je bil že lastnik te lekarne, so na steni, ki je bila dotlej zakrita s policami, odkrili podobo žen-

ske, ki je bila podobna mački. Ob sliki so bili zapisani še podatki o družinah Hartnagl in Welkhammer.

Podoba naj bi po izjavi neke Hartnaglove sorodnice predstavljala staro gospo Terezijo, ki jo je dal upodobiti njen provizor farmacevt Kranjc. Ta se z lastnico lekarne ni dobro razumel, ker bi se naj vtikala v njegove poslovne in strokovne zadeve; zato bi naj pri pleskanju prostorov prav on dal naslikati to podobo.

Kranjc je bil sposoben farmacevt in dober analitik, saj so mu zaupali analizo blejskega vreca.

Morda je Hartnaglova tudi iz teh razlogov lekarno že leta 1821 prodala Dunajčanu Francu Freystaetterju. Ta pa jo je že po sedmih letih – imenovala se je tedaj Lekarna pri cesarskem orlu- prodal Celjanu Francu Ksaverju Baumbachu.«

Darja Frankič, Breda Kosirnik